

Ny Urban Agenda

Strategi for en bærekraftig by og boligområder for alle

En *Ny urban agenda* ble vedtatt på FNs konferansen HABITAT III i Quito, Ecuador i 2016. Norge var med på å vedta denne sammen stats- og regjeringssjefer, ministre og representanter på høyt nivå og deltakere fra internasjonale regionale, nasjonale, nasjonalt regionale og lokale myndigheter, det sivile samfunn, urfolk og lokalsamfunn, privat sektor, fagfolk og praktikere, vitenskapelige og akademiske miljøer og andre relevante interessenter.

Ny urban agenda er en felles visjon og en politisk forpliktelse til å fremme og gjennomføre bærekraftig byutvikling og den historiske muligheten til å utnytte byer og bosettingers nøkkelrolle som drivkrefter i en stadig mer urbanisert verden.

Hvorfor?

Innen 2050 forventes nesten en dobling av verdens befolkning som bor i byer, noe som gjør urbanisering til én av det 21. århundrets mest endringsdrivende trender. Det stiller oss overfor svært store bærekraftutfordringer når det gjelder bolig, infrastruktur, grunnleggende tjenester, matsikkerhet, helse, utdanning, anstendige arbeidsplasser, sikkerhet, naturressurser mm.

Ny urban agenda, hva er det?

En felles visjon

I *Ny urban agenda* skisseres vår felles visjon: Byer for alle. Med det mener vi at alle skal ha like muligheter til bruk og glede av byer og bosettinger der vi søker å fremme inkludering og sikre at alle innbyggere, nåværende og fremtidige, uten diskriminering av noe slag, kan bo i og bidra til å skape rettferdige, sikre, sunne, tilgjengelige, rimelige, robuste og bærekraftige byer og bosettinger, for å fremme velstand og livskvalitet for alle.

Vi har forpliktet oss til å arbeide for å gjennomføre denne nye urbane agendaen i våre egne land og på globalt nivå, samtidig som vi tar hensyn til forskjellige nasjonale forhold, ulik kapasitet og forskjellig utviklingsnivå og respekterer nasjonal lovgivning og praksis samt politikk og prioriteringer.

Forpliktelser til endring for bærekraftig byutvikling, etter sosiale, økonomiske og miljømessige dimensjoner

Ny urban agenda forplikter alle til å ha en ny tilnærming til hvordan byer og boområder planlegges, utformes, finansieres, utvikles, styres og forvaltes. Det er nødvendig å utnytte fordelene ved urbanisering som en drivkraft for bærekraftig og inkluderende økonomisk vekst, sosial og kulturell utvikling og beskyttelse av miljøet.

Ny urban agenda bygger på menneskerettighetserklæringen, internasjonale menneskerettighetskonvensjoner, tusenårserklæringen og Paris-avtalen vedtatt under FNs rammekonvensjon om klimaendring (UNFCCC) i 2017. Den nye urbane agendaen bygger videre på bærekraftmålene for å skape en bærekraftig byutvikling for sosial inkludering og

bekjempelse av fattigdom, bærekraftig og inkluderende urban velferd og muligheter for alle og bærekraftig og robust byutvikling.

Våre prinsipper og løfter

Ny urban agenda er styrt av følgende sammenhengende prinsipper:

1. Ikke la noen i befolkningen sakke akterut, hverken på grunn av bakgrunn, økonomi, helse, bosted, diskriminering, eller manglende tilgang eller mulighet for deltagelse. Dette gjøres ved å forbedre livskvalitet, utdanning, matsikkerhet og ernæring, helse og velferd
2. Bærekraftige og inkluderende urbane økonomier som utnytter fordelene ved godt planlagt urbanisering, høy produktivitet, konkurransedyktighet og innovasjon, ved å fremme full og produktiv sysselsetting og anstendig arbeid til alle, forhindre tomtespekulasjon, og bidra til trygge bruks- og eiendomsrettigheter til landareal
3. Bærekraftig miljø ved å fremme ren energi, bærekraftig bruk av areal og ressurser i byutvikling samt ved å beskytte økosystemer og biologisk mangfold, herunder føre en sunn livsstil i harmoni med naturen

Vi forplikter oss til å arbeide for en ny urban agenda som skal

1. Bruke en ny tilnærming til måten vi planlegger, finansierer, utvikler, styrer og forvalter byer og bosettinger på, som anerkjenner at bærekraftig urban og territoriell utvikling er avgjørende for å oppnå bærekraftig utvikling og velstand for alle
2. Anerkjenne nasjonale myndigheters ledende rolle, der det er aktuelt, og anerkjenne andre regionale og lokale myndigheters rolle så vel som det sivilsamfunnet og andre relevante interesser yter
3. Bruke tilnærminger som er bærekraftige, setter mennesket i sentrum, tar hensyn til alder og kjønn og gir helhetlige tilnærminger til urban og territoriell utvikling, ved å innføre retningslinjer, strategier, kapasitetsutvikling og tiltak på alle nivåer.

Oppfordring til handling

Vi skal arbeide for å gjennomføre denne nye urbane agendaen i vårt eget land og på internasjonalt og globalt nivå. Vi oppfordrer alle nasjonale, regionale og lokale myndigheter samt alle relevante interessenter til, i tråd med nasjonal politikk og lovgivning, å revitalisere, styrke og opprette partnerskap, styrke samordning og samarbeid for effektivt å iverksette den nye urbane agendaen og realisere vår felles visjon.

Effektiv gjennomføring

Vi beslutter å gjennomføre den nye urbane agendaen som et nøkkelinstrument for nasjonale, regionale og lokale myndigheter og alle relevante interessenter når det gjelder å oppnå bærekraftig utvikling. *Ny urban agenda* skisserer metoder og verktøy for gjennomføring.

Oppfølging og gjennomgang

Det skal gjennomføres regelmessig oppfølging og gjennomgang av den nye urbane agendaen.

Les mer på UN Habitat sine nettidere og regjeringens nettsider.